

SONČNE ELEKTRARNE

Najpogostejša vprašanja investitorjev

CVETO PAVLIN

Morda ste tudi vi razmišljali o naložbi v sončno (fotovoltaično) elektrarno, pa ne veste, kako bi začeli. Nič zato, niste edini. Prav vprašanje, kako začeti, je eno izmed najpogostejših, ki jih postavljajo morebitni investitorji, pravi Andreja Knez iz podjetja Sonel (www.sonel.si). Ker naložba v sončno elektrarno zahteva razmeroma velik začetni kapital, si zasluži temeljito in skrbno obravnavo, brez mačka v žaklju in drobnega tiska. Začnimo pri temeljih in poiščimo odgovore.

1. Zakaj bi vlagali v sončno elektrarno?

Če gledamo s stališča okolja, je sončna elektrika do okolja najprijaznejša oblika energije. Sonce je zastonj, ni od nikogar in ga ne bo zmanjkalo. Naložba v

sončno elektrarno je naložba vizionarjev v prihodnost. Je dolgoročna, zato si je z njo mogoče ustvariti zagotovljen prihodek. Na takšno naložbo je mogoče gledati kot na naložbo za pokojninsko rento.

2. Kdo lahko gradi sončno elektrarno?

Vsakdo: individualna gospodinjstva, podjetniki, kmetije, občine, javno-zasebna partnerstva ...

3. Ali so sončne elektrarne modna muha?

Niso. Sončna energija je najbolj perspektivna oblika do okolja prijazne energije. V viziji EU za fotovoltaike je zapisano, da bodo do leta 2030 v EU namestili 200 gigavatov zmogljivosti, kar bo štiri odstotke svetovne proizvodnje elektrike. Do leta 2050 bo predvidoma delež fotovoltaike v proizvodnji elektrike EU dosegel že 20 odstotkov.

4. Kakšna je ekonomika naložbe v sončno elektrarno?

Ekonomika investicije je v tem, da lastnik sončne elektrarne pridobljeno elektriko ne uporabi zase, ampak jo po ločenem števcu oddaja v omrežje. Cena, po kateri jo oddaja, je približno štirikrat višja od tiste, ki jo plačuje kot uporabnik. Razliko v ceni subvencionira država. Če lastnik elektriko uporablja samo za lastno oskrbo in je ne oddaja v javno omrežje, je upravičen le do 30 odstotkov premije. Letno premijo, ki je dodatek na tržno ceno, določi država. Vsako pridelano kilovatno uro lastnik elektrarne na podlagi pogodbe proda elektrodistribucijskemu podjetju po ceni, ki je sestavljena iz letne premije in tržne cene. Letna premija je 0,33663 evra/kWh. Skupna cena je torej 0,33663 + tržna cena. Zdaj je skupna cena za kilovatno

Fotodokumentacija Sonel

MIKRO SONČNA ELEKTRARNA –

Prva mikro sončna elektrarna na Koroškem, ki so jo postavili julija lani, ima moč 1,43 kWp. Stoji na Tolstem Vrhu pri Ravnah na Koroškem. Vrednost naložbe je 8000 evrov.

uro elektrike iz sončne elektrarne 0,40263 evra.

5. Ali je odkupna cena stalna oziroma kdo jamči za odkup?

Ne. Odkupna cena ni stalna. Po petih letih se zniža za pet odstotkov, po 10 letih pa za deset. Kot kvalificiran proizvajalec električne energije lastnik elektrarne podpisuje

pogodbo za deset let. V pripravi je bolj stimulatívna zakonodaja. V najslabšem primeru bo lastnik sončne elektrarne po poteku pogodbe lahko elektriko prodajal po tržni ceni, ki se bo še precej povečala.

6. Kako lastnik elektrarne dobi denar za proizvedeno elektriko?

Na podlagi podpisane pogodbe elektrodistribucijskemu podjetju izda račun, na katerem prikaže proizvedene kilovatne ure ter posebej zaračuna premijo in tržno ceno. Če je lastnik davčni zavezanec, mora zgornjim odkupnim cenam dodati DDV.

7. Ali se mora lastnik registrirati kot samostojni podjetnik ali prijaviti kakšno drugo obliko podjetja?

Ni nujno, je pa koristno. Zakaj? Če sončno elektrarno naložbenik postavi kot fizična

oseba, plača pri nakupu elektrarne z montažo le 8,5-odstotni DDV, kar je samo navidezno bolj ugodno. Slaba stran je, da gre prihodek od prodane elektrike v dohodninsko osnovo. Če naložbenik postavlja elektrarno kot pravna oseba, ki je davčni zavezanec, dobi 20-odstotni DDV povrnjen. V tem primeru mora podjetje registrirati dejavnost proizvodnje električne energije. Sončna elektrarna je lahko tudi dodatna dejavnost na kmetiji.

Odgovore na vprašanja, kam postaviti sončno elektrarno in kateri dokumenti so potrebni za to, ali je potrebna študija izvedljivosti, katera zakonodaja pokriva področje sončnih elektrarn, koliko stane naložba v sončno elektrarno in na še nekatera druga vprašanja bomo objavili v prihodnji FT-temi Okolje in energija.